Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Артиклі: il, lo, la, i, gli, le

Італійський артикль підкоряється одному правилу: його обирають не за змістом, а за тим, як починається наступне слово. Тому кажуть *il vino*, але *lo spumante*, *i formaggi*, але *gli gnocchi*: це не питання смаку, це питання літер.

Означені артиклі

Для чогось конкретного, вже відомого чи унікального: *il conto, per favore*.

Артикль	Коли	Приклади за столом
il / i	davanti a consonante «normale»	il vino, il pane, i formaggi, i dolci
lo / gli	davanti a s+consonante, z, gn, ps	lo spumante, lo zucchero, gli gnocchi
l' / gli	davanti a vocale (maschile)	l'aceto, l'olio, gli antipasti
la / le	davanti a consonante (femminile)	la pasta, la grappa, le lasagne
l' / le	davanti a vocale (femminile, solo singolare)	l'acqua, l'aranciata, le arance

Неозначені артиклі

Для чогось неконкретного, одного з багатьох: *prendiamo una bottiglia?*

Артикль	Коли	Приклади
un	maschile, davanti a consonante o vocale	un caffè, un amaro, un antipasto
uno	maschile, davanti a s+consonante, z, gn, ps	uno spritz, uno zabaione, uno gnocco
una	femminile, davanti a consonante	una pizza, una birra, una grappa
un'	femminile, davanti a vocale	un'aranciata, un'oliva, un'insalata

Хитрість, щоб не помилятися: скажіть уголос. *Il spumante* змушує язик спотикатися об три приголосні поспіль: італійська вживає *lo* саме щоб уникнути цього спотикання. А апостроф залежить від роду: *un amico* (без), *un'amica* (з).

Коли італійська хоче артикль (а українська його взагалі не має)

Випадок	Італійська	Увага
Possessivi	il mio bicchiere, la tua forchetta	cade solo con i familiari al singolare: mia madre
Categorie intere	il vino fa parte della cultura italiana	parlando in generale, l'articolo c'è sempre
Lingue, paesi, ore	studio l'italiano, amo l'Italia, è l'una	quasi sempre con l'articolo

Найчастіші помилки

Неправильно	Правильно
il spumante	lo spumante (s + приголосна бере lo)
i gnocchi	gli gnocchi (gn бере gli)
mio bicchiere è vuoto	il mio bicchiere è vuoto (присвійні беруть артикль)
un'antipasto	un antipasto (чоловічий рід: без апострофа)
amo la Italia	amo l'Italia (перед голосною la стає l')

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Що ще варто знати

Чого немає в італійській пам'ятці: італійська поруч з українською, слова цієї сторінки та історія про мову.

Італійська та українська поруч

В українській артиклів немає взагалі, і саме тому вони найважчі. Італійська ставить артикль майже завжди, навіть там, де українська обходиться без нього: *мені подобається кава → mi piace **il** caffè*. Вибір залежить не від значення, а від звука, що йде далі: *il vino*, але *lo spumante*.

З артиклем чи без: власні назви й географія

Що	Артикль	Приклад
міста	без	Roma è bellissima, vivo a Milano
країни й регіони	з	l'Italia, l'Ucraina, la Toscana
ріки, гори, озера	з	il Tevere, le Alpi, il lago di Garda
титули, коли говорите про когось	з	il signor Rossi è arrivato
титули, коли звертаєтеся до когось	без	buongiorno, signor Rossi

Міста артикля не мають, крім кількох назв, де він входить до імені: *L'Aquila, La Spezia*. Після *in* країни артикль утрачають: *vivo in Italia*, але *l'Italia è bella*. Тож «я з України» буде *vengo dall'Ucraina*, з артиклем, злитим із прийменником.

Лексика цієї сторінки

Італійською	Що це
il pane	Його печуть із борошна і їдять щодня
lo zucchero	Ним підсолоджують каву й чай
lo spumante	Ігристе вино до свят
l'insalata	Легка страва зі свіжого листя й овочів
la caraffa	Скляний глек для напоїв на столі
l'aceto	Кисла заправка з перекислого вина

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Артиклі: il, lo, la, i, gli, le · вправи

Спершу перевірка до розділу, потім п'ять вправ від простих до складних. Відповідей тут немає: усі зібрано разом на сторінці відповідей.

00 · Спробуйте одразу

Поставте правильний артикль і перевірте:

1. _____ zucchero è finito.
2. Vorrei _____ spritz e _____ oliva ascolana.
3. _____ gnocchi fatti in casa sono i migliori.
4. Prendo _____ acqua frizzante e _____ caffè.
5. _____ mia pizza preferita è _____ margherita.

01 · Il, lo, la, l’

Доповніть означеним артиклем однини.

1. _____ zucchero
2. _____ caffè
3. _____ amica
4. _____ studente
5. _____ pizza
6. _____ albergo
7. _____ psicologo
8. _____ ragazzo

02 · Al plurale

Поставте артикль і іменник у множину.

1. il libro → _____
2. lo studente → _____
3. l’amica → _____
4. la casa → _____
5. lo zaino → _____
6. l’ospedale → _____
7. il gnocco → _____

03 · Un, uno, una, un’

Доповніть неозначеним артиклем.

1. Vorrei _____ spritz.
2. Prendo _____ caffè.
3. Ho _____ amica a Roma.
4. C’è _____ studente alla porta.
5. Mangio _____ pizza.
6. È _____ bel giorno.
7. Cerco _____ albergo.

04 · Ci vuole l’articolo?

Італійська ставить артикль там, де багато мов його не ставлять. Додайте, де потрібно, або напишіть –.

1. Amo _____ caffè italiano.
2. Studio _____ italiano.
3. Vado a scuola _____ lunedì (ogni lunedì).
4. Mi chiamo _____ Marco.
5. _____ signora Bianchi è in ufficio.
6. Buongiorno, _____ signora Bianchi!
7. Abito in _____ Italia.

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

05 · La spesa di Elena

Доповніть правильним артиклем, означеним чи неозначеним. Дивіться на наступну літеру.

ПОВТОРЕННЯ alfabeto e pronuncia

1. Elena entra in _____ supermercato vicino a casa.
2. Compra _____ zucchero, _____ uova e _____ spaghetti.
3. Cerca anche _____ olio buono.
4. Alla cassa incontra _____ amico di suo fratello.
5. _____ amico lavora lì da _____ anno.
6. Escono insieme e prendono _____ gelato.

Читай і розумій

Граматика розділу в живому тексті: меню траторії.

Trattoria da Nonna Pina

Menu del giorno · mercoledì

Il pane e **il** coperto	2,00
Gli gnocchi al pomodoro	9,00
Lo spezzatino con **le** patate	13,00
L'insalata mista	5,00
Il dolce della casa	6,00
L'acqua, mezzo litro	1,50

Il vino della casa: il rosso o **lo** spumante. Chiedete al cameriere.

1. Quanto costa il dolce della casa?
- ○ 2,00
- ○ 5,00
- ○ 6,00
- ○ 9,00

2. Perché si dice «gli gnocchi» e non «i gnocchi»?
- ○ Perché sono tanti
- ○ Perché la parola comincia con gn
- ○ Perché è un piatto famoso
- ○ Perché finisce con -i

3. Quale articolo va con «spaghetti»?
- ○ i
- ○ gli
- ○ le
- ○ lo

Читай і розумій

Граматика розділу в живому тексті: стікер зі списком покупок.

Per la cena di stasera:

il pane, la caraffa nuova, l'olio buono

gli spinaci e le patate

lo zucchero e i biscotti

l'acqua frizzante, due bottiglie

P.S. gli gnocchi li faccio io ♥

1. Chi fa gli gnocchi?
- ○ Chi scrive il biglietto
- ○ Il negozio
- ○ La nonna
- ○ Nessuno

2. Perché «lo zucchero» e non «il zucchero»?
- ○ Perché è maschile
- ○ Perché la parola comincia con z
- ○ Perché è un nome di cibo
- ○ Perché è singolare

3. Quale articolo va con «studente»?
- ○ il
- ○ l'
- ○ lo
- ○ la

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Ще одна спроба

Артиклі зустрічаються зі звуками з пам'ятки про абетку: вставте правильний артикль, означений або неозначений.

1. Prendo _____ gnocchi al pomodoro.
2. Vorrei _____ spremuta d'arancia.
3. _____ zucchero è sul tavolo.
4. Ordiniamo _____ antipasto di mare?
5. _____ hamburger qui è ottimo.
6. Mi piace _____ insalata con le olive.
7. _____ spaghetti alle vongole sono il piatto del giorno.
8. Compro _____ yogurt e _____ arancia.
9. _____ chiavi di casa sono nella borsa.
10. C'è ancora _____ po' di torta?

Часті запитання

«Кілька друзів»: потрібен артикль?

Так: *degli amici*, *delle amiche*, *dei libri*. Це частковий артикль, *di* плюс означений артикль, і він відповідає українському «кілька», «якісь». У розмові так само часто кажуть *alcuni amici* або *qualche amico* (з одниною). А іноді його просто пропускають: *ho comprato mele*, «купив яблук».

Як сказати «книга хлопця»?

Il libro del ragazzo. Українська показує родовий відмінок закінченням (хлопц-я), а в італійській відмінків немає, тож працює *di* з артиклем: *di + il = del*. «Дім дівчини» буде *la casa della ragazza*. Злиття *di + il* докладно розібране в розділі A2 про прийменники з артиклем.

***Un* означає «один»?**

Так, це водночас артикль і число. *Un caffè* означає «одна кава» або просто «кава» в замовленні. Якщо треба наголосити на кількості, кажуть *uno solo*, «лише один». Українській артикль не потрібен («купив книжку»), але італійська його не пропускає: *ho comprato un libro*. Форм чотири: *un, uno, una, un'*.

Коли вживається lo замість il?

Перед словами, що починаються на *s* із приголосною (*lo studente*, *lo stipendio*), на *z* (*lo zaino*), а також на *gn*, *ps*, *x*, *y*. Причина полягає у вимові: *il studente* дало б три приголосні поспіль, а італійська цього уникає. У множині *lo* стає *gli*: *gli studenti*.

Чому українці найчастіше пропускають артиклі?

Бо в українській їх просто немає: ми кажемо «підписую контракт», а італійською треба *firmo il contratto*. Порада: вчіть іменник одразу з артиклем, як одне слово: не *permesso*, а *il permesso*, не *casa*, а *la casa*. Тоді артикль з'являтиметься сам, без роздумів.

Коли артикль в італійській не потрібен?

Перед назвами міст (*vado a Roma*, *abito a Napoli*) і перед родичами в однині з присвійним займенником: *mia madre*, *mio figlio*. Але у множині артикль повертається: *i miei figli*. Запам'ятайте пару: *vado a Roma*, але *vado in Italia* (місто без артикля, країна з артиклем).

Чи ставиться артикль перед назвами мов і країн?

Так, і це незвично для нас: *studio l'italiano* («вивчаю італійську»), *amo l'Italia*, *vengo dall'Ucraina*. Артикль стоїть і перед годинами (*è l'una*), і перед присвійними займенниками: *il mio documento* (дослівно «цей мій документ»). Тож фраза «я вивчаю італійську» завжди звучить з артиклем, хоч українською його там нема.

Як запам'ятати, який артикль з яким словом?

Не за значенням, а за першими літерами наступного слова: *il* перед звичайною приголосною, *lo* перед *s*+приголосна і *z*, *l'* перед голосною, *la* для жіночого роду. Рід іменника підкаже закінчення: *-o* (здебільшого чоловічий), *-a* (жіночий), майже як в українській.

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

ДОДАТОК · ПОЯСНЕННЯ ІТАЛІЙСЬКОЮ

Gli articoli: il, lo, la, i, gli, le

L'articolo italiano ha una regola sola: non si sceglie guardando il significato della parola, ma guardando come comincia la parola che viene subito dopo. Per questo si dice il vino ma lo spumante, i formaggi ma gli gnocchi: non c'entra il gusto, c'entrano le lettere.

Gli articoli determinativi

Si usano per parlare di qualcosa di preciso, già noto o unico: il conto, per favore.

Articolo	Quando	Esempi a tavola
il / i	davanti a consonante «normale»	il vino, il pane, i formaggi, i dolci
lo / gli	davanti a s+consonante, z, gn, ps	lo spumante, lo zucchero, gli gnocchi
l' / gli	davanti a vocale (maschile)	l'aceto, l'olio, gli antipasti
la / le	davanti a consonante (femminile)	la pasta, la grappa, le lasagne
l' / le	davanti a vocale (femminile, solo singolare)	l'acqua, l'aranciata, le arance

Gli articoli indeterminativi

Si usano per qualcosa di non specifico, uno tra tanti: prendiamo una bottiglia?

Articolo	Quando	Esempi
un	maschile, davanti a consonante o vocale	un caffè, un amaro, un antipasto
uno	maschile, davanti a s+consonante, z, gn, ps	uno spritz, uno zabaione, uno gnocco
una	femminile, davanti a consonante	una pizza, una birra, una grappa
un'	femminile, davanti a vocale	un'aranciata, un'oliva, un'insalata

Il trucco per non sbagliare mai: prova a pronunciare. «Il spumante» costringe la lingua a inciampare su tre consonanti di fila: l'italiano mette lo proprio per evitare quell'inciampo. E l'apostrofo è una questione di genere: un amico (senza), un'amica (con).

Quando l'italiano vuole l'articolo (e la tua lingua magari no)

Caso	Italiano	Nota
Possessivi	il mio bicchiere, la tua forchetta	cade solo con i familiari al singolare: mia madre
Categorie intere	il vino fa parte della cultura italiana	parlando in generale, l'articolo c'è sempre
Lingue, paesi, ore	studio l'italiano, amo l'Italia, è l'una	quasi sempre con l'articolo

Da sapere

· Con le parole straniere si sceglie a orecchio, come se fossero italiane: *lo yogurt, lo showroom, il weekend, l'hamburger* (la *h* è muta), *il whisky* (la *w* vale consonante).

· Con le sigle conta come le pronunci: *l'ONU* se la leggi come parola, *la CGIL* (ci-gi-i-elle) se la sillabi lettera per lettera.

· Oltre a *s*+consonante, *z* e *gn*, vogliono **lo/gli** anche *pn, ps, x, y* e la *i* semiconsonante: *lo pneumatico, lo psicologo, lo xilofono, lo yogurt, lo iodio.*

· Due residui antichi da non correggere: il plurale di *dio* è **gli dei**, e restano cristallizzate le formule *per lo più* e *per lo meno.*

· Niente articolo con i mesi (*a settembre*) né con la maggior parte delle città (*Roma è bella*), ma sì con le isole grandi e le regioni: *la Sicilia, la Toscana.*

Gli errori più comuni

Sbagliato	Giusto
il spumante	lo spumante (s+consonante vuole lo)
i gnocchi	gli gnocchi (gn vuole gli)
mio bicchiere è vuoto	il mio bicchiere è vuoto (il possessivo vuole l'articolo)
un'antipasto	un antipasto (maschile: niente apostrofo)
amo la Italia	amo l'Italia (davanti a vocale, la si apostrofa)

thuisitaliaans.com/grammatica/uk
Alessio · викладач італійської як іноземної, магістратура ITALS

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.

Завантажити в App Store

ti amo Italian ★★★★★
від Алессіо, викладач з 2018 року

Що далі

Решта 54 пам'яток, до C2

Це одна з 7 безкоштовних пам'яток. Решта 54 побудовані так само, від A1 до C2: правила й таблиці, вправи, текст для читання та всі відповіді. Усі 61 одним придбанням за 9 € або в складі повного курсу.

Усі 61 пам'ятка · 9 € — thuisitaliaans.com/schede

Повний курс від A1 до C2

55 розділів по порядку, з вправами, тестами й повтореннями, які стежать за вашим поступом.

Повний курс · 39 € на рік або 79 € один раз, назавжди

Спробувати A1 безкоштовно → — thuisitaliaans.com/il-mio-corso/?lingua=uk

Кожна тема має свій світ

Завантажити в App Store

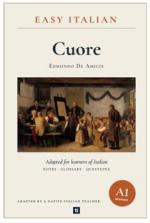
У застосунку **ti amo Italian** граматика тренується в тематичних маршрутах зі спеціалізованою лексикою: *il bar*, *i trasporti*, *il calcio*, *la moda*, *la burocrazia* і ще сімнадцять. Оберіть свій світ, і граматика прийде сама, з поясненнями також українською.

половина курсу A1 безкоштовно, без реєстрації

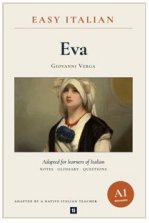
App Store · thuisitaliaans.com/app-ti-uk

Читайте італійською на своєму рівні

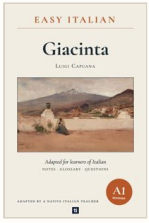
Італійська класика, переписана для рівнів від A1 до C1, з примітками та глосарієм.

Cuore
Edmondo De Amicis · Рівень A1

Eva
Giovanni Verga · Рівень A1

Giacinta
Luigi Capuana · Рівень A1

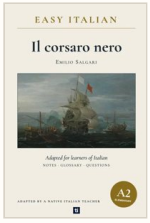
Il giornalino di Gian Burrasca
Vamba · Рівень A1

Le avventure di Pinocchio
Carlo Collodi · Рівень A2

La coscienza di Zeno
Italo Svevo · Рівень A2

Il corsaro nero
Emilio Salgari · Рівень A2

Усі книжки рівня A1 (англійською): thuisitaliaans.com/italian-books-a1

Відповіді

Усі разом, в одному місці: перевіряйте тут, а якщо друкуєте для заняття, залиште цю сторінку осторонь.

00 · Спробуйте одразу
1. Lo · 2. uno, un' · 3. Gli · 4. un', un · 5. La, la

01 · Il, lo, la, l'
1. lo · 2. il · 3. l' · 4. lo · 5. la · 6. l' · 7. lo · 8. il

02 · Al plurale
1. i libri · 2. gli studenti · 3. le amiche · 4. le case · 5. gli zaini · 6. gli ospedali · 7. gli gnocchi *(attenzione: al singolare è lo gnocco)*

03 · Un, uno, una, un'
1. uno · 2. un · 3. un' · 4. uno · 5. una · 6. un · 7. un

04 · Ci vuole l'articolo?
1. il · 2. l' · 3. il · 4. – *(niente articolo con i nomi di persona)* · 5. La · 6. – *(rivolgendosi a lei, niente articolo)* · 7. – *(con i paesi dopo in non si mette)*

05 · La spesa di Elena
1. un · 2. lo, le, gli · 3. un / l' · 4. un · 5. L', un · 6. un

Читай і розумій 1
1. c) 6,00 · 2. b) Perché la parola comincia con gn · 3. b) gli

Читай і розумій 2
1. a) Chi scrive il biglietto · 2. b) Perché la parola comincia con z · 3. c) lo

Ще одна спроба
1 gli · 2 una · 3 Lo · 4 un · 5 L' · 6 l' · 7 Gli · 8 uno, un' · 9 Le · 10 un

thuisitaliaans.com/grammatica/uk
Alessio · викладач італійської як іноземної, магістратура ITALS

Безкоштовна пам'ятка для особистого користування: можете друкувати її для себе.
Заборонено поширювати, публікувати, продавати чи змінювати. © thuisitaliaans.com · Усі права захищено.